

LIETUVOS BANKAS

Lietuvos draudimo rinkos apžvalga

2013 m.

ISSN 2335-8335 (ONLINE)

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.
© Lietuvos bankas, 2014

Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius
Tel. (8 5) 268 0029, faksas (8 5) 268 0038

www.lb.lt
info@lb.lt

Turinys

I. BENDRI DRAUDIMO RINKOS DUOMENYS.....	3
II. GYVYBĖS DRAUDIMAS	4
SUDARYTOS SUTARTYS	4
PASIRAŠYTOS ĮMOKOS.....	5
IŠMOKOS.....	6
III. NE GYVYBĖS DRAUDIMAS	7
SUDARYTOS SUTARTYS	7
PASIRAŠYTOS ĮMOKOS.....	8
IŠMOKOS.....	9

Lentelių sąrašas

1 lentelė. Pasirašytos įmokos	3
2 lentelė. Sudarytos sutartys	3
3 lentelė. Galiojančios sutartys	3
4 lentelė. Išmokos	4
5 lentelė. Sudarytos gyvybės draudimo sutartys	4
6 lentelė. Pasirašytos gyvybės draudimo įmokos	5
7 lentelė. Gyvybės draudimo išmokos	6
8 lentelė. Sudarytos ne gyvybės draudimo sutartys	7
9 lentelė. Pasirašytos ne gyvybės draudimo įmokos	8
10 lentelė. Ne gyvybės draudimo išmokos	9

Paveikslų sąrašas

1 pav. Pasirašytų įmokų kaita ir augimo tempas	3
2 pav. Pasirašytų gyvybės ir ne gyvybės draudimo įmokų kaita	3
3 pav. Sudarytų gyvybės ir ne gyvybės draudimo sutarčių kaita	3
4 pav. Galiojančių gyvybės ir ne gyvybės draudimo sutarčių kaita	3
5 pav. Draudimo išmokų kaita ir augimo tempas	4
6 pav. Gyvybės ir ne gyvybės draudimo išmokų kaita	4
7 pav. Sudarytos gyvybės draudimo sutartys	4
8 pav. Sudarytos gyvybės draudimo sutarčių portfelis	4
9 pav. Investicinio draudimo ir draudimo išgyvenimo atvejui galiojančių draudimo sutarčių kaita	5
10 pav. Gyvybės draudimo rinkos pasirašytų įmokų kaita ir augimo tempas	5
11 pav. Pasirašytų gyvybės draudimo įmokų kaita	5
12 pav. Fizinį ir juridinių asmenų pasirašytų gyvybės draudimo įmokų kaita	5
13 pav. Gyvybės draudimo rinkos koncentracija pagal pasirašytas įmokas	6
14 pav. Gyvybės draudimo išmokų kaita	6
15 pav. Gyvybės draudimo išmokų portfelis	6
16 pav. Ne gyvybės draudimo rinkos sudarytų sutarčių kaita ir augimo tempas	7
17 pav. Sudarytų ne gyvybės draudimo sutarčių kaita	7
18 pav. Galiojančių ne gyvybės draudimo sutarčių kaita	7
19 pav. Ne gyvybės draudimo rinkos pasirašytų įmokų kaita ir augimo tempas	8
20 pav. Ne gyvybės draudimo įmokų portfelis	8
21 pav. Koncentracija ne gyvybės draudimo rinkoje	8
22 pav. Ne gyvybės draudimo išmokų kaita ir augimo tempas	9
23 pav. Ne gyvybės draudimo išmokų portfelis	9
24 pav. Turto draudimo išmokų kaita	9

Santrumpos

Kasko	sausumos transporto priemonių, išskyrus geležinkelių transporto priemones, draudimas
TPVCA	su sausumos transporto priemonių valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas
BCA	bendrosios civilinės atsakomybės draudimas

Pastaba

Dėl apvalinimo lentelėse dėmenų sumos gali nesutapti.

I. BENDRI DRAUDIMO RINKOS DUOMENYS

2013 m. Lietuvos Respublikoje registruotos draudimo įmonės ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių Lietuvoje įsteigti draudimo įmonių filialai pasirašė 1 945,5 mln. litų draudimo įmokų, t. y. net 8,8 proc. daugiau nei praėjusiais metais.

1 lentelė. Pasirašytos įmokos

Draudimo šakos	Suma (mln. Lt)	Augimo tempas	
		2013 m. (%)	2012 m. (%)
Gyvybės draudimas	626,0	▲ 8,9	▲ 2,5
Ne gyvybės draudimas	1 319,5	▲ 8,7	▲ 6,6
Iš viso	1 945,5	▲ 8,8	▲ 5,2

Tiek gyvybės, tiek ne gyvybės draudimo rinkos augo panašiu tempu: gyvybės draudimo rinka padidėjo 8,9 proc. (iki 626,0 mln. Lt), ne gyvybės – 8,7 proc. (iki 1 319,5 mln. Lt). Gyvybės draudimo rinkos apimtis, palyginti su praėjusiais metais, buvo didžiausia per šešerius metus. Vis dėlto ji buvo 21 proc. mažesnė nei 2007 m., kai gyvybės draudimo apimtis buvo pasiekusi aukščiausią tašką. Ne gyvybės draudimo rinkos apimtis nuo 2008 m. buvusio pakilimo skyrėsi vos 9 proc.

Draudimo rinka 2013 m. augimo tempu atitiko patikslintas Lietuvos banko prognozes. Statistikos departamento duomenimis, 2013 m. šalies BVP padidėjo 3,4 proc. (pašalinus sezono ir darbo dienų skaičiaus įtaką). Lietuvos bankas prognozuoja, kad, jei Lietuvos ekonomikos raidos tendencijos bus panašios, draudimo rinka 2014 m. augs 8–10 proc. Sparčiau turėtų augti gyvybės draudimo rinkos apimtis – 9–11 proc., o ne gyvybės draudimo rinka turėtų augti šiek tiek nuosaikiau – 8–10 proc.

2013 m. sudaryta 5,3 mln. vienetų draudimo sutarčių, arba 3,8 proc. daugiau nei per praėjusius metus.

2 lentelė. Sudarytos sutartys

Draudimo šakos	Skaičius (tūkst. vnt.)	Augimo tempas	
		2013 m. (%)	2012 m. (%)
Gyvybės draudimas	65,4	▲ 14,9	▲ 1,5
Ne gyvybės draudimas	5 187,4	▲ 3,7	▲ 3,8
Iš viso	5 252,8	▲ 3,8	▲ 3,8

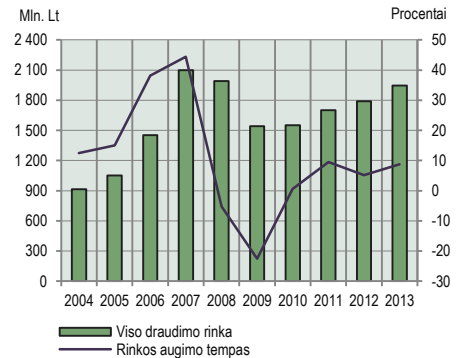
2013 m. pirmą kartą per paskutinius šešerius metus matyti reikšmingesnis gyvybės draudimo sutarčių skaičiaus augimas: palyginti su praėjusiais metais, sudarytų gyvybės draudimo sutarčių skaičius išaugo net 14,9 proc. (iki 65,4 tūkst. vnt.). Sudarytų ne gyvybės draudimo sutarčių skaičius auga panašiu tempu trejus metus iš eilės. Palyginti su praėjusiais metais, sudarytų ne gyvybės draudimo sutarčių skaičius išaugo 3,7 proc. (iki 5,2 mln. vnt.).

Kadangi sudarytų draudimo sutarčių augimo tempas buvo gana didelis, 2013 m. gruodžio 31 d., palyginti su 2012 m. gruodžio 31 d., galiojusių draudimo sutarčių skaičius padidėjo 3,2 proc.

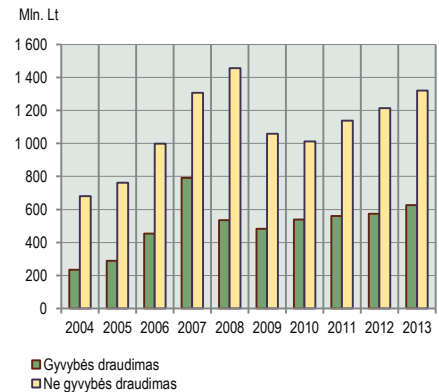
3 lentelė. Galiojančios sutartys

Draudimo šakos	Skaičius (tūkst. vnt.)	Augimo tempas	
		2013 m. (%)	2012 m. (%)
Gyvybės draudimas	404,3	▲ 4,5	▼ 2,5
Ne gyvybės draudimas	3 417,7	▲ 3,1	▲ 7,7
Iš viso	3 822,0	▲ 3,2	▲ 6,6

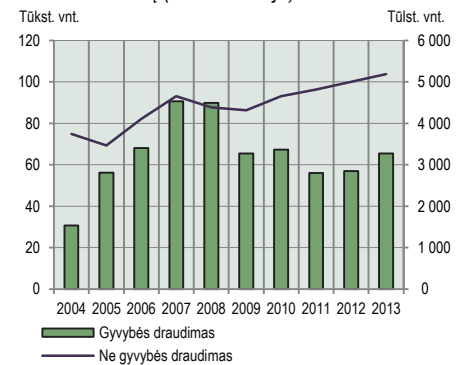
1 pav. Pasirašytų įmokų kaita (skalė kairėje) ir augimo tempas (skalė dešinėje)

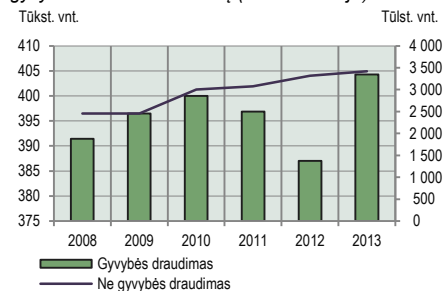
2 pav. Pasirašytų gyvybės ir ne gyvybės draudimo įmokų kaita

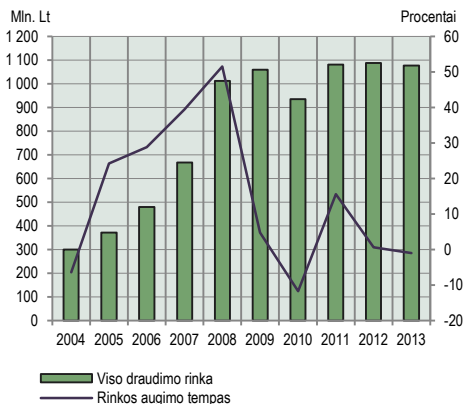
3 pav. Sudarytų gyvybės (skalė kairėje) ir ne gyvybės draudimo sutarčių (skalė dešinėje) kaita

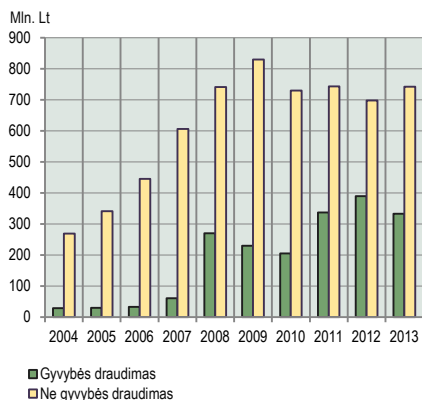
4 pav. Galiojančių gyvybės (skalė kairėje) ir ne gyvybės draudimo sutarčių (skalė dešinėje) kaita

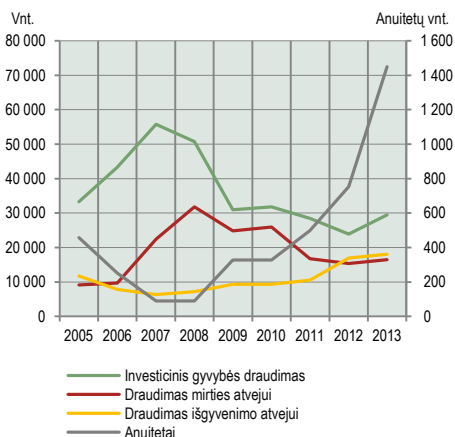
5 pav. Draudimo išmokų kaita ir augimo tempas

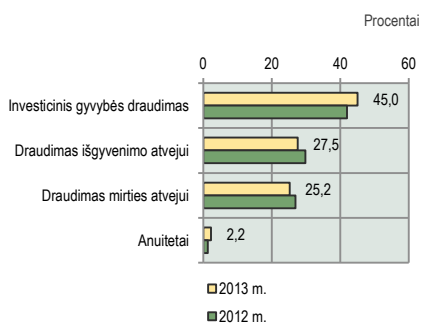
6 pav. Gyvybės ir ne gyvybės draudimo išmokų kaita

7 pav. Sudarytos gyvybės draudimo sutartys

8 pav. Sudarytų gyvybės draudimo sutarčių portfelis

Didelis sudarytų gyvybės draudimo sutarčių skaičius lėmė gyvybės draudimo apimties išaugimą – 2013 m. gruodžio 31 d. galiojo 4,5 proc. daugiau sutarčių nei praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu. Ne gyvybės draudimo apimties išaugo 3,1 proc., t. y. 2013 m. gruodžio 31 d. galiojo 3,4 mln. ne gyvybės draudimo sutarčių. 2013 m. draudikai išmokėjo 1 076,6 mln. litų išmokų – 1,0 proc. mažiau, nei buvo išmokėta praėjusiais metais.

4 lentelė. Išmokos

Draudimo šakos	Suma (mln. Lt)	Augimo tempas	
		2013 m. (%)	2012 m. (%)
Gyvybės draudimas	333,7	▼ 14,5	▲ 15,7
Ne gyvybės draudimas	742,9	▲ 6,5	▼ 6,2
Iš viso	1 076,6	▼ 1,0	▲ 0,6

2013 m. gyvybės draudimo išmokų sumažėjimas 14,5 proc. rodo, kad baigėsi išmokų bumai, kurį lėmė tai, kad 2012 m. baigė galioti daug gyvybės draudimo sutarčių, sudarytų iki 2002 m. pabaigos, prieš pasikeičiant mokesčiai aplinkai. Ne gyvybės draudimo išmokų suma padidėjo 6,5 proc., tai ne gyvybės draudimo apimties pagal pasirašytas įmokas išaugimo pasekmė.

II. GYVYBĖS DRAUDIMAS

SUDARYTOS SUTARTYS

2013 m. gyvybės draudimo rinkai buvo palankūs: sudaryta 65,4 tūkst. sutarčių, t. y. 14,9 proc. daugiau nei praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu. Nuo geriausio rinkos rezultato, užfiksuoto 2008 m., sudarytų sutarčių skaičius dar atsilieka 27,2 proc. Sudarytų gyvybės draudimo sutarčių skaičius nuosekliai didėjo visus metus visose draudimo grupėse, tačiau metų pabaigoje augimo tempas pradėjo mažėti.

5 lentelė. Sudarytos gyvybės draudimo sutartys

Draudimo grupės	Skaičius (vnt.)	Augimo tempas		
		2013 m.		2012 m. (%)
		vnt.	%	
Sutuoktuvinis ir gimimų draudimas	–	–	–	–
Investicinis gyvybės draudimas	29 441	+5 576	▲ 23,4	▼ 16,0
Tradicinis gyvybės draudimas	35 964	+2 916	▲ 8,8	▲ 19,4
Draudimas mirties atvejui	16 496	+1 155	▲ 7,5	▼ 8,2
Draudimas išgyvenimo atvejui	18 019	+1 064	▲ 6,3	▲ 61,9
Anuitetai	1 449	+697	▲ 92,7	▲ 50,7
Iš viso	65 405	+8 492	▲ 14,9	▲ 1,5

Teigiami pokyčiai finansų rinkose lemia tai, kad 2013 m. vis dažniau buvo pasirenkami rizikingesni, bet kartu ir numatomo didesnio pelningumo investicinio gyvybės draudimo produktai. Metų pabaigoje šių produktų dalis gyvybės draudimo rinkos struktūroje padidėjo 3,1 proc. punkto, palyginti su praėjusių metų rezultatais, ir sudarė 45 proc. Draudimo mirties atvejui ir draudimo išgyvenimo atvejui produktai sudarė atitinkamai 25,2 ir 27,5 proc. sutarčių portfelio.

Nors daug 10 metų galiojusių gyvybės draudimo sutarčių baigė galioti,

draudikams pavyko išsaugoti didelę dalį klientų – vieni iš jų sutartis atnaujino, kiti sudarė naujas. Kadangi draudimo sutarčių augimo tempas buvo gana didelis, 2013 m. galiojusių sutarčių skaičius padidėjo 4,5 proc. 2013 m. pabaigoje gyvybės draudikai administravo 404,3 tūkst. galiojančių sutarčių. Kylanti šalies ekonomika ir didėjantis gyventojų finansinis išprusimas lemia tai, kad gyventojai pradeda labiau pasitikėti gyvybės draudimo produktais ir suprasti jų naudą. Rinka turi daug galimybių augti, nes šiuo metu tik kas septyntas ar aštuntas šalies gyventojas yra apdraudęs savo gyvybę.

PASIRAŠYTOS ĮMOKOS

Gyvybės draudikai per 2013 m. pasirašė 626,0 mln. litų draudimo įmokų, o tai yra 8,9 proc. daugiau nei 2012 m. Toks rezultatas – geriausias per paskutinius šešerius metus, tačiau jis dar 20,8 proc. atsilieka nuo geriausio rinkos rezultato, pasiekto per ekonominį pakilimą 2007 m.

Lėšos, nukreiptos į kaupimo produktus pagal gyvybės draudimo sutartis, metų pabaigoje paprastai padidėja dėl galimybės pasinaudoti mokestinėmis lengvatomis. 2013 m. ši tendencija taip pat pasitvirtino – gruodžio mėn. pasirašyta 101,3 mln. litų draudimo įmokų. Šių metų gruodžio mėn. pasirašytų įmokų apimtis yra beveik dvigubai didesnė nei bet kurį kitą metų mėnesį ir didžiausia gyvybės draudimo rinkos istorijoje.

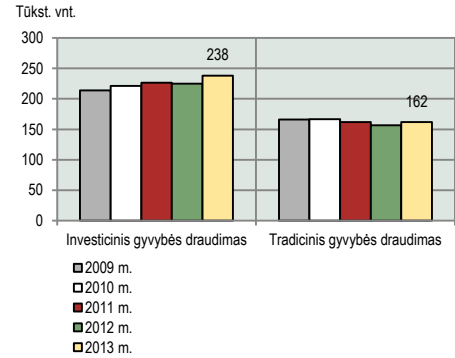
6 lentelė. Pasirašytos gyvybės draudimo įmokos

Draudimo grupės	Suma (mln. Lt)	Augimo tempas		
		2013 m.		2012 m. (%)
		mln. Lt	%	
Sutuoktuvinis ir gimimų draudimas	4,4	-1,4	▼24,3	▼23,4
Investicinis gyvybės draudimas	439,0	+35,6	▲8,8	▲1,9
Tradicinis gyvybės draudimas	182,6	+17,1	▲10,4	▲5,1
Draudimas mirties atvejui	27,4	+4,8	▲21,3	▲13,3
Draudimas išgyvenimo atvejui	143,7	+10,7	▲8,0	▲2,9
Anuitetai	11,5	+1,6	▲16,8	▲21,0
Iš viso	626,0	+51,3	▲8,9	▲2,5

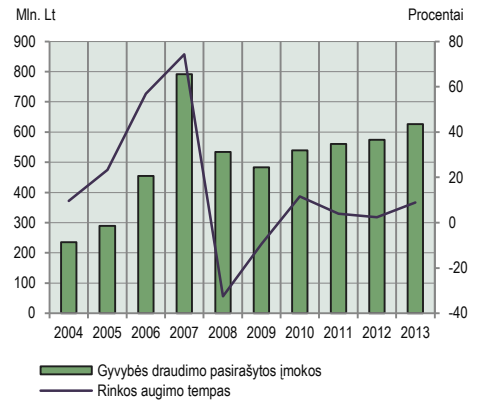
2013 m. visų tradicinių gyvybės draudimo produktų pasirašytų įmokų suma buvo rekordinė. Didžiausias buvo draudimo mirties atvejui augimo tempas (21,3 proc.), tačiau didžiausią įtaką tradicinio gyvybės draudimo augimui turėjo 10,7 mln. litų išaugusios draudimo išgyvenimo atvejui pasirašytos įmokos. Didžiausią rinkos dalį sudarančio investicinio gyvybės draudimo pasirašytų įmokų augimo tempas sudarė 8,8 proc., arba 35,6 mln. litų. Vis dėlto investicinio gyvybės draudimo rezultatai dar 28,9 proc. atsilieka nuo geriausio 2007 m. rezultato. Dėl nesudaromų naujų sutarčių sutuoktinių ir gimimų draudimo grupėje įmokos nuolat mažėja, per metus jos sumažėjo 24,3 proc.

Po 2012 m. užfiksuoto komercinio segmento pasirašytų įmokų kritimo padėtis keitėsi – 2013 m. šis segmentas atsigavo. Didėjantis įmonių pelningumas lemia tai, kad jos vis dažniau renkasi gyvybės draudimo produktus kaip vieną iš darbuotojų skatinimo priemonių. 2013 m. ūkio subjektų pasirašytos draudimo įmokos išaugo 39 proc., arba 18,4 mln. litų, tačiau komercinio segmento dalis gyvybės draudimo pasirašytų įmokų portfelyje vis dar nedidelė (10,5 proc.). Fizinį asmenų pasirašytų įmokų augimas buvo mažesnis – 6,2 proc. 2013 m. augo tiek vienkartinės, tiek periodinės įmokos, tačiau vienkartinį įmokų augimo tempas buvo spartesnis ir siekė 19,2 proc.,

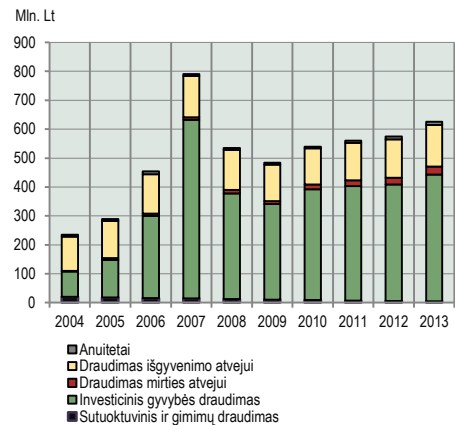
9 pav. Investicinio draudimo ir draudimo išgyvenimo atvejui galiojančių draudimo sutarčių kaita

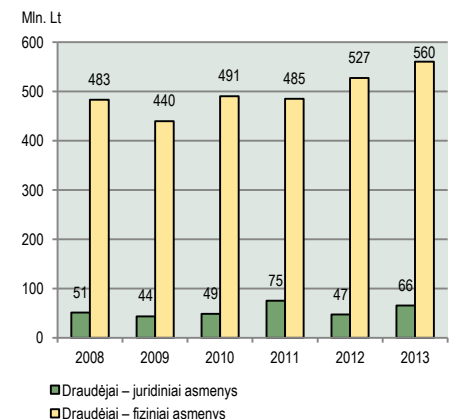
10 pav. Gyvybės draudimo rinkos pasirašytų įmokų kaita (skalė kairėje) ir augimo tempas (skalė dešinėje)

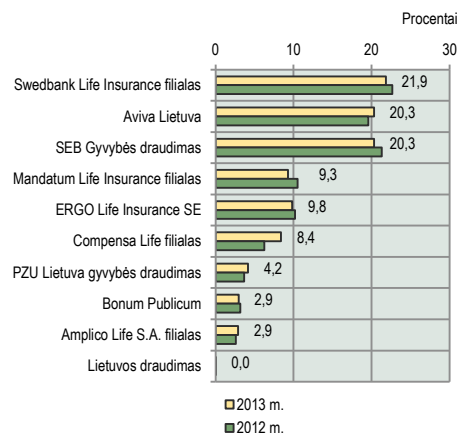
11 pav. Pasirašytų gyvybės draudimo įmokų kaita

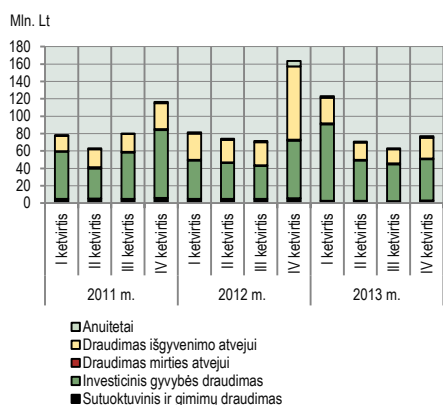
12 pav. Fizinį ir juridinių asmenų pasirašytų gyvybės draudimo įmokų kaita

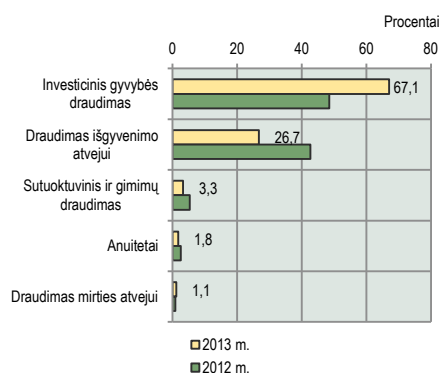
13 pav. Gyvybės draudimo rinkos koncentracija pagal pasirašytas įmokas

14 pav. Gyvybės draudimo išmokų kaita

15 pav. Gyvybės draudimo išmokų portfelis

o periodinės įmokos išaugo 6,4 proc., palyginti su praeitų metų rezultatais.

Trys gyvybės draudimo rinkos lyderiai nesikeičia jau šešerius metus, tačiau jų užimama rinkos dalis per metus sumažėjo 1,0 proc. punkto – iki 62,5 proc. *Swedbank Life Insurance SE* Lietuvos filialo pozicijos ir toliau buvo geriausias, nors jis ir prarado 0,8 proc. rinkos. Labiausiai per metus išaugo *Compensa Life Vienna Insurance Group SE* Lietuvos filialo užimama rinkos dalis – 2,1 proc. punkto.

IŠMOKOS

2013 m. gyvybės draudimo rinkoje išmokėta 333,7 mln. litų išmokų, t. y. 14,5 proc. mažiau nei 2012 m. Gyvybės draudimo išmokos 2012 m. buvo didžiausios, nes 2012 m. pabaigoje baigė galioti daug 10 metų trukusių sutarčių, sudarytų 2002 m., prieš pasikeičiant mokesetine aplinkai. Dalis mokėjimų pagal šias sutartis nusikėlė į 2013 m. sausio mėn. Per šį mėnesį išmokėta suma (62,1 mln. Lt) du kartus viršija įprastinę vieno mėnesio išmokų apimtį.

Populiariausio 2002 m. kaupiamojo gyvybės draudimo išgyvenimo atvejui išmokų apimtis 2013 m. buvo beveik perpus mažesnė nei prieš metus ir sudarė 89,2 mln. litų. Investicinio gyvybės draudimo išmokos, atvirkščiai, augo. Šios grupės išmokų apimtis per metus padidėjo 18,3 proc. – iki 223,8 mln. litų.

7 lentelė. Gyvybės draudimo išmokos

Draudimo grupės	Suma (mln. Lt)	Augimo tempas			
		2013 m.		2012 m.	
		mln. Lt	%	(%)	(%)
Sutuoktuvinis ir gimimų draudimas	10,9	-9,7	▼ 47,1	▼ 2,5	
Investicinis gyvybės draudimas	223,8	+34,6	▲ 18,3	▼ 14,1	
Tradicinis gyvybės draudimas	98,9	-81,3	▼ 45,1	▲ 88,1	
Draudimas mirties atvejui	3,8	+0,3	▲ 9,4	▼ 12,3	
Draudimas išgyvenimo atvejui	89,2	-77,4	▼ 46,5	▲ 89,1	
Anuitetai	5,9	-4,2	▲ 41,5	▲ 171,1	
Iš viso	333,7	-56,4	▼ 14,5	▲ 15,7	

Vertinant skirtingų draudikų išmokų apimtis, matyti, kad jos kito nevienodai. Draudikų, turinčių savo portfelyje daugiau tradicinių gyvybės draudimo produktų, išmokos mažėjo: *Swedbank Life Insurance SE* Lietuvos filialo – nuo 43,8 iki 29,9 proc., *Ergo Life Insurance SE* – nuo 13,3 iki 10,2 proc. visų išmokų apimties. Turinčių savo portfelyje daugiausia investicinio gyvybės draudimo produktus, priešingai, augo: UAB „SEB gyvybės draudimas“ – nuo 16,9 iki 23,1 proc., UAGDPB „Aviva Lietuva“ – nuo 9,1 iki 15,9 proc.

III. NE GYVYBĖS DRAUDIMAS

SUDARYTOS SUTARTYS

Per 2013 m. Lietuvos ne gyvybės draudimo rinkoje sudaryta 5,2 mln. vienetų draudimo sutarčių, t. y. 3,7 proc. daugiau nei 2012 m., tačiau net 18,3 proc. daugiau, nei 2008 m., kai ne gyvybės draudimo rinka pagal pasirašytas įmokas buvo didžiausios apimties.

8 lentelė. Sudarytos ne gyvybės draudimo sutartys

Draudimo grupės	Skaičius (tūkst. vnt.)	Augimo tempas		
		2013 m.		2012 m. (%)
		tūkst. vnt.	%	
TPVCA draudimas	2 680,4	+144,7	▲ 5,7	▲ 2,6
Turto draudimas	1 090,5	+33,8	▲ 3,2	▲ 6,8
Sveikatos draudimas	753,7	+18,1	▲ 2,5	▲ 3,1
Kasko draudimas	237,4	+26,8	▲ 12,7	▲ 17,8
Laidavimo draudimas	221,7	-72,3	▼ 24,6	▼ 5,4
BCA draudimas	143,6	+19,9	▲ 16,1	▲ 6,2
Kitos draudimo grupės	60,1	+13,9	▲ 30,1	▲ 16,5
Iš viso	5 187,4	+184,9	▲ 3,7	▲ 3,8

2013 m. TPVCA, turto, kasko ir finansinių nuostolių draudimo grupių sudarytų sutarčių skaičius per paskutinius dešimt metų buvo rekordinis.

Didžiausios draudimo grupės – TPVCA sudarytų draudimo sutarčių skaičius išaugo 5,7 proc. ir siekė 2 680,4 tūkst. vnt., tačiau dėl pakankamai didelio draudimo sutarčių draudimo apsaugos sustabdymo ar nutraukimo skaičiaus, galiojančių TPVCA draudimo sutarčių skaičius, parodantis realias draudimo grupės apimtis, 2013 m. gruodžio 31 d. buvo 1,6 proc. mažesnis nei 2012 m. gruodžio 31 d.

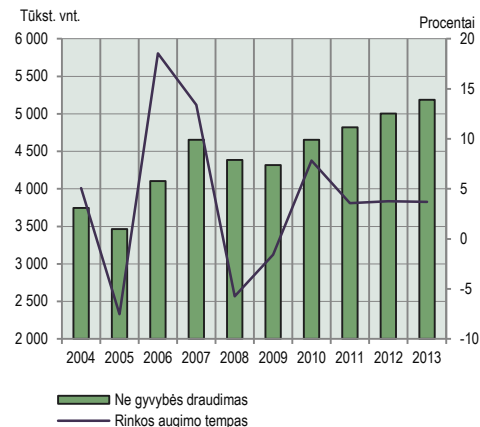
Kasko draudimo grupėje praėjusiais metais sudarytos draudimo sutartys net 12,7 proc. viršijo 2012 m. sudarytas sutartis ir tai lėmė, kad šioje draudimo grupėje galiojančių sutarčių skaičius išaugo 11,5 proc. – iki 214,6 tūkst. vienetų.

Antra pagal dydį, vertinant pagal sudarytas sutartis, yra turto draudimo grupė. 2013 m. sudaryta daugiau nei 1 mln. vienetų sutarčių ir tai yra 3,2 proc. daugiau nei 2012 m. Sparčiau didėjo juridiniams asmenims priklausančio turto draudimo apimtis: palyginti su 2012 m., gyventojams priklausančio turto draudimo sutarčių sudaryta vos 2 proc., o juridinių asmenų turto – net 20 proc. daugiau.

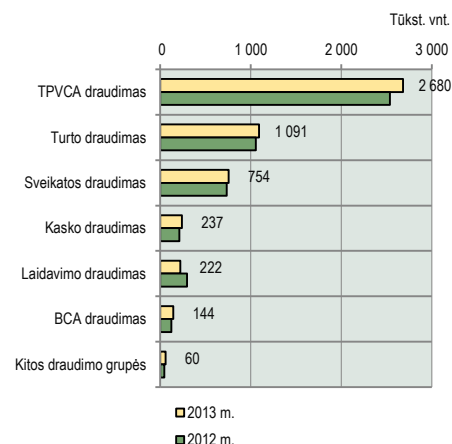
Praėjusiais metais sudarytų sveikatos draudimo sutarčių skaičius (753,7 tūkst. vnt.) 2,5 proc. viršijo 2012 m. apimtis, tačiau buvo net 13,7 proc. mažesnis nei 2007 m. Pažymėtina tai, kad papildomo sveikatos draudimo pogrūpio apimtys augo – buvo sudaryta 14,3 proc. daugiau sutarčių nei 2012 m.

Laidavimo, vežamų krovinių, su laivų (jūrų ir vidaus vandenų) valdymu susijusios civilinės atsakomybės, aviacijos draudimo rūšių sudarytos sutartys mažėjo. Labiausiai sumažėjo laidavimo draudimo sudarytų sutarčių skaičius – 24,6 proc. (iki 221,7 tūkst. vnt.). Kaip jau minėta ankstesnėse apžvalgose, laidavimo draudimo grupės apimčių kitimą lėmė pasikeitusi teisinė aplinka reglamentuojant muitinės procedūrų vykdymą.

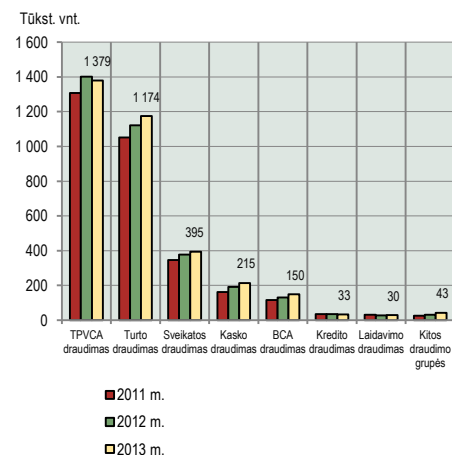
16 pav. Ne gyvybės draudimo rinkos sudarytų sutarčių kaita (skalė kairėje) ir augimo tempas (skalė dešinėje)

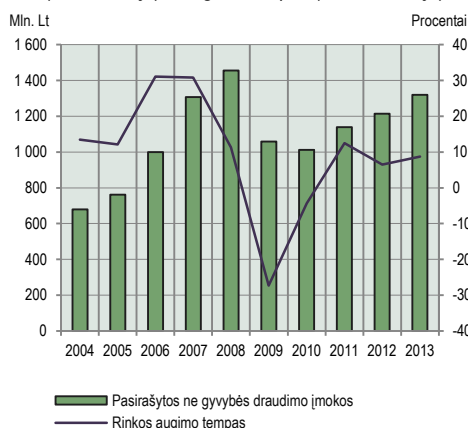
17 pav. Sudarytų ne gyvybės draudimo sutarčių kaita

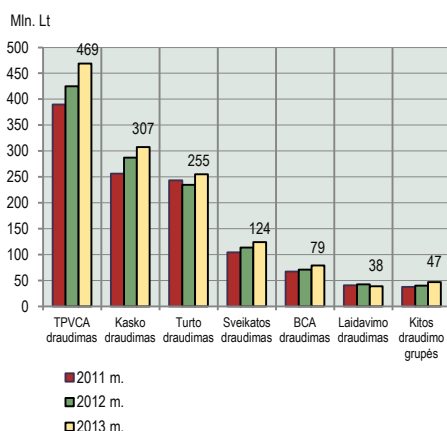
18 pav. Galiojančių ne gyvybės draudimo sutarčių kaita

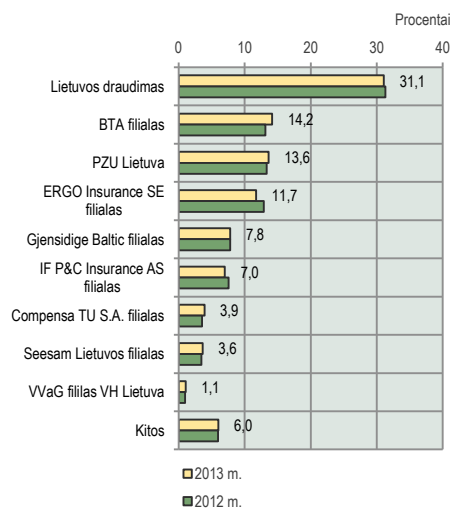
19 pav. Ne gyvybės draudimo rinkos pasirašytų įmokų kaita (skalė kairėje) ir augimo tempas (skalė dešinėje)

20 pav. Ne gyvybės draudimo įmokų portfelis

21 pav. Koncentracija ne gyvybės draudimo rinkoje

PASIRAŠYTOS ĮMOKOS

2013 m. pasirašyta 1,319 mlrd. litų ne gyvybės draudimo įmokų – tai 8,7 proc. daugiau nei 2012 m. Iki 2008 m. apimties, kai ne gyvybės draudimo rinka buvo didžiausia, pritrūko 9,3 proc. arba 135,9 mln. litų.

9 lentelė. Pasirašytos ne gyvybės draudimo įmokos

Draudimo grupės	Suma (mln. Lt)	Augimo tempas		
		2013 m.		2012 m. (%)
		mln. Lt	%	
TPVCA draudimas	469,0	+44,0	▲ 10,4	▲ 9,0
Kasko draudimas	307,3	+20,3	▲ 7,1	▲ 11,9
Turto draudimas	255,2	+20,6	▲ 8,8	▼ 3,6
Sveikatos draudimas	123,9	+10,5	▲ 9,2	▲ 8,8
BCA draudimas	78,7	+7,6	▲ 10,7	▲ 5,9
Laidavimo draudimas	38,5	-4,3	▼ 10,0	▲ 5,6
Kitos draudimo grupės	46,9	+7,2	▲ 18,2	▲ 5,6
Iš viso	1 319,5	+106,0	▲ 8,7	▲ 6,5

Pasirašytos įmokos augo daug sparčiau nei daugumos stambiausių grupių (TPVCA draudimo, sveikatos draudimo, turto draudimo ir BCA draudimo) sudarytos sutartys. Pagrindinė priežastis – kylančios kainos ir (arba) didėjantis draudimo apsaugos lygis.

Rekordinis TPVCA ir finansinių nuostolių draudimo sudarytų sutarčių skaičius lėmė tai, kad šiose draudimo grupėse buvo pasirašytos ir rekordinio dydžio įmokų sumos.

Pasirašytų TPVCA draudimo įmokų augimą lėmė ir 2012 m. pasikeitusi draudimo suma dėl vieno eismo įvykio Lietuvos Respublikos teritorijoje, taip pat didėjantys nuostoliai dėl žalos užsienyje. 2013 m. pasirašyta 469 mln. litų TPVCA draudimo įmokų, t. y. 10,4 proc. daugiau nei 2012 m. ir 6,3 proc. daugiau nei prieš krizę – 2008 m.

Lietuvos automobilių parkui iš lėto atsinaujinant, 2013 m. kasko draudimo grupės apimtis padidėjo iki 307,3 mln. litų, t. y. 7,1 proc. daugiau nei 2012 m. Kitaip nei sutarčių, įmokų pasirašyta daugiau komercinio draudimo segmente.

TPVCA sudarytų draudimo sutarčių lėtesnis santykinis augimas, palyginti su pasirašytų įmokų augimu, rodo šios draudimo grupės vidutinės įmokos augimą, tačiau kasko draudimo grupės tendencijos priešingos – sudarytų draudimo sutarčių santykinis augimas buvo didesnis už pasirašytų įmokų augimą ir lėmė vidutinės įmokos mažėjimą. Pažymėtina tai, kad fiksuota kasko draudimo mažiausia vidutinė įmoka per paskutinius dešimt metų, o TPVCA draudimo vidutinė įmoka komerciniame segmente buvo didžiausia, bet gyventojų segmente mažesnė nei 2008 m.

Didėjo ir juridiniams asmenims, ir gyventojams priklausančio turto draudimo apimtys (atitinkamai 8,3 ir 9,1 proc.). Tačiau gyventojai turą draudžia aktyviau nei verslas – jau keletą metų gyventojams priklausančio turto draudimo apimtys viršija juridinių asmenų turto draudimo apimtį. Gyventojams priklausančio turto draudimo segmente pasirašyta 145,1 mln. litų, t. y. daugiausia per paskutinius dešimt metų.

Ketvirtos pagal pasirašytas įmokas draudimo rūšies apimtys augo taip pat reikšmingai – sveikatos draudimo pasirašytų įmokų suma padidėjo 9,2 proc. (iki 123,9 mln. Lt). Sparčiau augo papildomo savanoriškojo sveikatos draudimo įmokos, lyginant su kitomis sveikatos draudimo rūšiais priskirtinomis rūšimis (atitinkamai 11,2 proc. ir 8,2 proc.).

Ne gyvybės draudimo rinkoje esanti didelė konkurencija nulėmė tai, kad

keturių iš dešimties didžiausių ne gyvybės draudikų užimamos Lietuvos draudimo rinkos dalys sumažėjo (AB „Lietuvos draudimas“, ERGO Insurance SE Lietuvos filialas, AAS Gjensidige Baltic Lietuvos filialas, IF P&C Insurance AS filialas). Vienas draudimo rinkos dalyvis pakilo į aukštesnę poziciją rinkoje (BTA Insurance Company SE filialas Lietuvoje).

IŠMOKOS

2013 m. ne gyvybės draudimo rinkoje išmokėta 742,9 mln. litų draudimo išmokų, arba 6,5 proc. daugiau nei 2012 m.

10 lentelė. Ne gyvybės draudimo išmokos

Draudimo grupės	Suma (mln. Lt)	Augimo tempas		
		2013 m.		2012 m. (%)
		mln. Lt	%	
TPVCA draudimas	271,3	+27,8	▲ 11,4	▲ 3,7
Kasko draudimas	213,3	+14,9	▲ 7,5	▼ 6,5
Turto draudimas	77,7	-26,7	▼ 25,6	▼ 38,7
Kredito draudimas	77,7	+6,9	▲ 9,8	▲ 34,0
Sveikatos draudimas	60,7	+5,7	▲ 10,3	▲ 23,5
BCA draudimas	27,2	+12,3	▲ 82,7	▲ 26,7
Laidavimo draudimas	7,6	+4,0	▲ 108,0	▼ 32,5
Kitos draudimo grupės	7,3	+0,3	▲ 4,7	▼ 39,6
Iš viso	742,9	+45,2	▲ 6,5	▼ 6,2

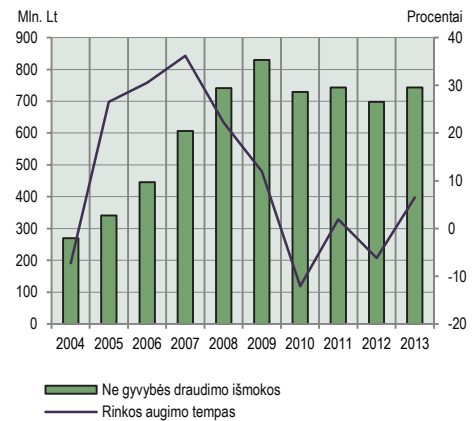
Augant TPVCA draudimo veiklos apimčiai, 2013 m. rekordiškai padidėjo ir išmokėtos sumos. Didžiausią portfelio dalį apimančioje draudimo grupėje 2013 m. buvo išmokėta 271,3 mln. litų draudimo išmokų, arba 11,4 proc. daugiau nei 2012 m., ir 5,2 proc. daugiau nei 2008 m. Kasko draudimo išmokų sumos santykinis augimas buvo mažesnis nei TPVCA draudimo – 7,5 proc. (213,3 mln. Lt). Įvertinus išmokų skaičiaus kitimą, pastebėtina, kad tiek TPVCA, tiek ir kasko draudimo vidutinės išmokos pranoko ankstesnių laikotarpių vidutinės išmokėtas sumas – vidutinių sumų padidėjimą lėmė brangstančios paslaugos ir automobilių detalės.

Turto draudimo veikla praėjusiais metais draudikams buvo sėkminga – Lietuvoje neįvyko didelių stichinių gamtinių nelaimių. Turto draudimo grupėje išmokėtų sumų sumažėjimas (25,6 proc. – iki 77,7 mln. Lt) buvo nulemtas juridiniams asmenims išmokėtų mažesnių sumų. Gyventojams priklausančio turto draudimo išmokos sumos ūgtelėjo 8,7 proc. – iki 45,4 mln. litų ir net 40 proc. viršijo juridiniams asmenims išmokėtas turto draudimo sumas.

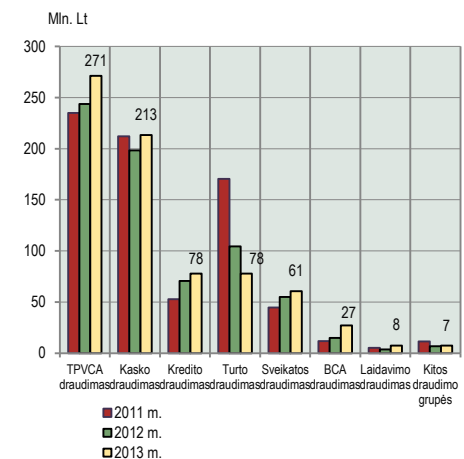
Darbuotojų sveikatos draudimo apimčiai plečiantis, augo ir šios draudimo rūšies sąnaudos: papildomo savanoriškojo sveikatos draudimo rūšies išmokėtos sumos padidėjo 10,2 proc. – iki 34, mln. litų. Kitų sveikatos draudimo rūšių priskirtinų rūšių išmokos didėjo panašiu tempu (10,5 proc.), tačiau buvo mažesnės – 26,7 mln. litų.

Nors transporto priemonių draudimo grupių (TPVCA ir kasko draudimas) išmokėtos sumos didėjo pakankamai reikšmingai, vis dėlto pajamos augo labiau, todėl šių draudimo rūšių rezultatai gerėjo. Pastebėtina, kad TPVCA draudimo grupės bruto nuostolingumas (neįvertinus žalos sureguliojimo sąnaudų ir išieškotų sumų) buvo mažiausias per paskutinius 5 metus ir siekė 60,4 proc., kasko – mažiausias per paskutinius ketverius metus ir siekė 70 proc. Turto draudimo grupės pelningumą nemažai lėmė juridiniams asmenimis priklausančio turto draudimo rezultatyvi veikla – šios draudimo grupės nuostolingumas sudarė vos 35,4 proc.

22 pav. Ne gyvybės draudimo išmokų kaita (skalė kairėje) ir augimo tempas (skalė dešinėje)

23 pav. Ne gyvybės draudimo išmokų portfelis

24 pav. Turto draudimo išmokų kaita

